

Bosveiligheid

Aansprakelijkheid voor schade aan de natuur is geregeld door de Europese richtlijn milieuaansprakelijkheid uit 2004 met daarin een risicoaansprakelijkheid voor schade aan beschermde soorten en natuurlijke habitats. De natuur kan door mensen beschadigd worden, maar andersom kan natuurlijk ook schade door de natuur. Dat laatste wordt niet door Europa geregeld maar gewoon door ons eigen Burgerlijk Wetboek. Denk bijvoorbeeld aan de vallende tak op het hoofd van een wandelaar. In de nieuwe VBNE Agenda 2016-2020 stond daarover op pagina 3 een interessante quote: 'In de risicomijdende samenleving waar we in leven spelen zaken als zorgplicht, veiligheid, en aansprakelijkheid een steeds prominentere rol. In bos- en natuurgebieden betekent dit bijvoorbeeld dat onze kosten voor de zorgplicht toenemen. Een serieus uitgeoefende zorgplicht kost bijna meer dan de openstellingsbijdrage oplevert'.

Vroeger was het duidelijk dat als je de natuur inging je misschien wel meer risico liep dan in de stad. Er kon een tak in je oog zwiepen, je kon je voet verstuiken in een molshoop, je kon je kleding en huid openhalen aan braamstuiken of struikelen over een boomwortel. Dat accepteerde je gewoon en de schade betaalde je zelf. Tegenwoordig moet alle risico weg of afgewenteld worden op anderen. De risicomijdende samenleving inderdaad. Pech moet weg. Wie zeurt, die beurt. Veiligheid was vroeger een vies rechts woord, maar dat was in de jaren zeventig en tegenwoordig is het een toverwoord en een onomstreden fetisj geworden. Vandaar dat je overal bordjes ziet over Lyme, boswerkzaamheden, vervelende keilers of zelfs opdringerige damherten (Paleispark Het Loo) of dat je niet moet klimmen op een stapel omgezaagde boomstammen. Voor dat je het weet ben je immers weer aansprakelijk als boseigenaar.

Hoe is het toch zover kunnen komen met die opgeklopte zorgplicht voor de boseigenaar? Enerzijds is het dus de tijdgeest, maar anderzijds komt het volgens mij ook door de rechtspraak. Die baseert zich voor de natuuraansprakelijkheid nog altijd op grootstedse casuïstiek: een kelderluik in de binnenstad van Delft waar iemand in viel. Dat is het basis-arrest geworden voor de civielrechtelijke aansprakelijkheid in Nederland en dus ook voor de boseigenaar. De veelal ook grootstedse rechter grijpt daarop terug als bij u in het bos iemand een tak op het hoofd heeft gekregen. In de stad is dat een zeldzaamheid en moet je schade vergoeden, maar in de natuur aanvaard je naar mijn mening toch een hoger risico op zo iets en zou de boseigenaar een minder grote zorgplicht moeten hebben dan bijvoorbeeld de gemeente Delft voor een stadplataan in de binnenstad. Misschien komen rechters ook amper nog in het bos, want hun werkdruk is zeer hoog en ze zetelen allang niet meer in plattelandsgemeenten als Onderdendam, Groenlo, Terborg, Sommelsdijk, Zuidbroek of Wageningen maar verblijven allemaal in grootstedelijke betonnen kolossen.

Een serieus uitgeoefende zorgplicht kost dus in onze tijd bijna meer dan de openstellingsbijdrage oplevert. Dat was vroeger ondenkbaar. Natuur was bijkans gevaarlijker dan de stad. Ja, je kon onder een tram komen in de stad, maar de natuur kan veel venijniger zijn. Dat wist je en dat aanvaarde je zonder allerlei schadeclaims. De risicoloze stad is thans echter de maat van alle dingen geworden en dat klopt niet. Pech kan niet weg en in het bos loop je nu eenmaal risico. Dat wisten die kantonrechters in Groenlo en Terborg destijds nog wel. Maar dat is lang geleden. Ja, dat was ook jaren zeventig inderdaad...

*Fred Kistenkas
Wageningen UR*

Vroeger was het duidelijk dat als je de natuur inging je misschien wel meer risico liep dan in de stad. Dat accepteerde je gewoon en de schade betaalde je zelf.

ADVERTENTIE

BLESWERK - HOUTOOGSTBEGELEIDING - BEHEERPLANNEN -
AUTOMATISERING - NATUURBEHEER

WWW.HETBLESMES.NL

HET BLESMES 06-15087913 OF ONNO@HETBLESMES.NL